

KYRKLIGT Magasin

NR 1 • MARS-MAJ 2021

från Roslagens östra pastorat

Pyssel för
hela familjen

Sid 12-13

”Påskan i ett
påskägg”

Sid 16-17

FOTO: PIXABAY

Kyrkoherdens krönika

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Jag kan inte uthärda tanken på att mista dig...

Nu har det gått över tre år sedan den här tidningen kom ut för första gången i samband med att Roslagens östra pastorat bildades den första januari år 2018. Det har varit tre spännande år. Glädjande nog har det totala antalet tillhöriga ökat under dessa år enligt den preliminära statistiken. Färre har således under åren lämnat sin församling och fler har begärt inträde. Varje gång tidningen har distribuerats har ansöknings-talongen om medlemskap på baksidan skickats in och det tycker vi naturligtvis är jätteroligt.

Sedan Coronapandemin bröt ut har mycket förändrats för alla i hela världen. Särskilt utsatta är människor som redan lever på marginalen. Pandemin tvingar miljoner människor till ett liv i extrem fattigdom och hunger. Tillsammans kan vi göra skillnad. Se swish och bangironummer på sidan fyra. Även lokalt har mycket förändrats.

Var och en av de tio församlingarna i Roslagens östra pastorat är som olika kroppsdelar i en och samma kropp. Det spelar roll hur handen mår för att hela kroppen ska må bra och det spelar roll om fötterna fungerar för att huvudet ska må bra. När jag installerades som kyrkoherde av numera biskop emeritus Ragnar Persenius höll jag en så kallad välkomstpredikan och jag minns att jag bland annat sa då att det finns många centrum. Ingen kroppsdel är extra central eller viktig utan alla delar är lika viktiga. Centrumen i vårt pastorat är varje altare – men också varje församlingsbos själ och hjärta. Allt hör samman.

I första Korinthierbrevet står det i tolfte kapitlet:

”Lider en kroppsdel, så lider också de andra.

Blir en del hedrad, så gläder sig också alla de andra.

Ni utgör Kristi kropp och är var för sig delar av den”.

För inte så länge sedan var det jul. Nu är det dags för vår andra stora högtid, påsken. Vi firar den Gud som genom sin son bröt mot alla naturlagar och övervann dödens barriär. Johan Glans, en av vår tids stora komiker har gjort en träffsäker ”stå upp komedi” om varför vi firar påsk på det sätt vi gör. Han säger att det aldrig hade gått att starta ”påsk”

idag – ingen hade gått med på det! Han föreställde sig hur en kristen talesperson kallar till sig en PR-byrå och frågar hur minnet av den kristna högtiden med dramat från död till liv ska hållas levande och får svaret: ”Använd kycklingar, fjädrar i kvistar, ägg som målas i kulörta färger, påskharen, påskkärningar, sill och must”. Publiken kvider av skratt. Någonstans träffar Johan Glans rätt för ibland vet inte människor varför vi egentligen firar påsk.

För mig är påsken hopp och liv. Den innebär nya möjligheter. Påsken är en tro på att livet alltid segrar och att till exempel pandemin inte kommer vara det sista som skall sägas eller skrivas om oss och våra liv eftersom ljuset övervinner mörkret. Tillsammans med Gud går vi en ljus framtid till mötes eftersom Gud alltid möter oss från framtiden, ansikte mot ansikte. Påsken är ett firande av detta oerhörda hoppfulla och stora.

Alla behövs. Tack för att just du är medlem i Svenska kyrkan. Du är värdefull och en levande del i Kristi kropp, ett centrum bland centrum. Du möjliggör att vi kan finnas till för varandra i de medmänskliga uttryck som är som påskens vackraste blommor. Enligt blomsterspråk har påskliljan betydelsen: ”Jag kan inte uthärda tanken på att mista dig”.

Med sista versen i psalm 154 vill jag utropa ”Kristus är uppstånden!” på påskdagen och önska just Dig, en fin och glad påsk.

”Dina ögon är fyllda av glädje.

Säg, vad har du sett för att få sånt ljus?

De har sett hur vårt liv fått en mening.

Jesus fyller mörkret med liv och ljus.

Halleluja”.

Mika Wallander, kyrkoherde
i Roslagens östra pastorat

FOTO: MARIA SJÖDIN

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

Besöksadress: Mariagården, Kyrkog 4, Norrtälje

Telefon, expedition: 0176-799 00

e-post: rop.bokning@svenskakyrkan.se

Telefon, kyrkogårdsförvaltningen: 0176-799 00

e-post: rop.kyrkogardsforvaltningen@svenskakyrkan.se

Kyrkoherde: Mika Wallander, 0176-774 92

Ekonomichef: Karin Pettersson, 0176-799 08

Fastighets- och kyrkogårdschef:

Martin Johansson, 0176-799 13

Församlingsherdar:

Väddö församling

Lars-Åke Johansson, 0176-524 11

Roslagsbro-Vätö, Estuna-Söderbykarl och

Lohärads församlingar

Fredrik Ekström, 0176-765 31

Norrtälje-Malsta församling

Ninna Birkoff, 0176-774 31

Rådmansö, Frötuna församlingar

Jakob Bäcklund, 0176-766 03

Länna, Blidö och Riala församlingar

Anders Elvin, 0176-26 79 74

Kyrkorådet:

Ordförande Hans Augustinsson, 070-829 08 22

Kyrkligt Magasin ges ut av

Svenska kyrkan, Roslagens östra pastorat

och utkommer med 4 nummer per år.

Ansvarig utgivare: kyrkoherde Mika Wallander

Redaktionsråd: Anneli Ek, Inger Källmark och

Mika Wallander

Tryck: SIB-Tryck

Distribution: PostNord

Layout: Anneli Ek

Svenska kyrkan

ROSLAGENS ÖSTRA PASTORAT

I Roslagens östra pastorat ingår:

Blidö, Estuna-Söderbykarl, Frötuna, Lohärad,

Länna, Norrtälje-Malsta, Riala, Roslagsbro-Vätö,

Rådmansö och Väddö församlingar

Roslagens östra pastorat
samarbetar med

sensus

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Önskar du prata med någon?

Roslagens östra pastorats stödtelefon, för dem som bor i pastoratets församlingar och inte har möjlighet att få hjälp på annat sätt, är fortfarande igång.

Grundtanken med stödtelefonen är att pastoratet ska kunna stötta dem som är helt ensamma, de som inte har någon närstående som kan hjälpa till med inköp av mat. Den vänder sig till dem som behöver få samtala med någon om sin oro och sina tankar. Pastoratet samarbetar även med "Norrtälje hjälper".

Varmt välkommen att höra av dig till pastoratet om du behöver hjälp eller någon att prata med. Vi är bara ett samtal bort!

STÖDTELEFON

Helgfria måndagar-fredagar kl 09.00-12.00, tel 0176-799 00.

Ring om du känner oro och vill ha någon att prata med.

Kanske behöver du hjälp med att handla något?

Kvällstid när du jourhavande präst, för samtalsstöd, på larmnummer 112.

Öppet kl 17.00-06.00. www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprast

Information om gudstjänster och församlingarnas verksamheter hittar du på www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat.

Varje fredag publiceras predikoturerna i Norrtälje Tidning. All verksamhet följer de rekommendationer och regler som regering, folkhälsomyndigheten med flera ger.

Webb och sociala medier

Vill du veta vad som händer i din församling – välkommen att besöka

Roslagens östra pastorats hemsida

www.svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat!

På hemsidan finns en kalender med gudstjänster och övriga verksamheter. Varje vecka publiceras en annons i fredagens Norrtälje Tidning där du kan se alla gudstjänsttider.

För dig som inte har möjlighet att komma till våra kyrkor och fira

gudstjänst finns information om gudstjänster och andakter

som sänds i radio och tv.

På facebook-sidan, RÖST i Svenska kyrkan, kan du följa verksamheterna

i text, bild och film. Du kan även se filmerna på pastoratets YouTube-

kanal RÖST i Svenska kyrkan.

Följ gärna pastoratet på facebook eller
YouTube-kanal - RÖST i Svenska kyrkan!

Tillsammans kan vi göra skillnad

Världen står inför vår tids största humanitära kris – just därför är det dags att tänka om

Aldrig har så många människor i världen varit beroende av humanitär nödhjälp. Och aldrig har siffrorna ökat så dramatiskt under bara ett år som under 2020. ”Business as usual” kommer inte att räcka efter ett år där ingenting längre är som vanligt.

Vissa siffror får en att stanna upp och vackla till. Som att var tionde minut dör ett barn under 5 år i Jemen av orsaker som är helt och hållet möjliga att förhindra, som till exempel svält.

2020 var året då extrem fattigdom som en konsekvens av coronapandemin ökade igen, efter att ha minskat stadigt i 22 år i rad. Nu kan uppemot 270 miljoner människor komma att hamna i akut hungersnöd. Det var året då motsvarande en halv miljard heltidsjobb förlorades och då 91% av världens samtliga elever drabbades av skolstängningar. Det var också året då antalet som drabbades av naturkatastrofer fortsatte öka efter det varmaste decenniet någonsin uppmätt, samtidigt som världens väpnade konflikter fortsätter med oförändrad intensitet. Det högsta priset för händelserna under det senaste året bärs av barnen.

Vi måste stärka det förebyggande arbetet i de mest utsatta miljöerna, rusta individer och samhällen för att kunna stå mot katastrofer bättre och samordna långsiktiga, fredsbyggande och humanitära insatser. Och de som ska planera, prioritera och genomföra insatserna bör så långt som möjligt vara lokalbefolkningarna och de lokala organisationerna själva. Det är de som finns på plats före, under och efter en kris, som oftast har både närvaron och tilliten i samhället, och det är deras insatser och arbete som är avgörande både för att hantera varje särskild krissituation, och för att försöka förhindra återkommande kriser.

Hopp finns, inte minst i hur unga människor världen över trots skolstängningar, ökad arbetslöshet och ökad utsatthet för våld gått samman och lett både sociala och humanitära insatser under pandemin. De har varit volontärer på hälsokliniker och soppkök, de har startat digitala kampanjer och samarbeten och de har höjt sina röster för rättvis maktfördelning, demokrati och arbete för klimatet. Det visar också hur lokala initiativ kunnat ta mer plats under ett år när många internationella organisationer tvingats hem under lockdowns, och hur central lokal

90 SVENSK INSÄMLINGS KONTROLL FASTEAKTIONEN 2021

UNDER SAMMA HIMMEL

Coronapandemin tvingar miljoner människor till ett liv i extrem fattigdom och hunger.

act
Svenska kyrkan

SWISHA
DIN GÅVA TILL

123 014 98 72

BG 5584-3478

Foto: Deborah Rossouw / Ken

Möjlighet att lämna gåva till fasteaktionen kommer också vara möjligt vid gudstjänster och insamlingsbössor finns även vid församlingsgårdarna.

aktivism är för att samhällen ska fungera under en kris.

Med stor uppfinningsrikedom har många av våra partner hittat nya vägar att hjälpa. I Sydafrika, där antalet dödade kvinnor per år är bland de högsta i världen, har både hunger och våld i hemmet ökat under pandemin. När vår partner från ACT-alliansen delar ut matpaket läggs i paketen även information om var våldsutsatta kan vända sig för att få hjälp. Genom att hembesök för att lämna matpaket görs, får man även en inblick i hur situation i hemmet ser ut, utan att peka ut någon som utsatt för våld.

Vi har fått lära oss att vi inte kan ta för givet att utvecklingen går åt rätt håll. Men vi vet att vi kan vända utvecklingen. Det ger hopp! Men det är inte självklart att vi kommer lyckas, för det har aldrig varit svårare. Det som krävs är gemensamma insatser, medvetna och tuffa beslut och att vi uppfyller löften om mer resurser i händerna på de människor som drabbas av katastrofer. Genom din gåva kan vi komma längre.

HENRIK FRÖJMARK
Act Svenska kyrkan

Stort tack!

för alla bidrag till Act Svenska kyrkans arbete. Under perioden 1 januari–31 december 2020 har församlingarna i Roslagens östra pastorat tillsammans samlat in 373 653 kronor.

Att vara diakon mitt i en pandemi

I Roslagens östra pastorat arbetar fyra diakoner – Anna, Eva, Annika och Inga-May. Kyrkligt Magasin har träffat dem och frågat hur deras arbete varit under pandemin. Vad har varit annorlunda och svårt? Har något varit positivt och varifrån har de själva hämtat kraft?

Anna Rydberg Nilsson, diakon

”Jag tycker verkligen att vi anpassat verksamheten så att det känns tryggt. När jag har samtal sitter jag inte i vårt vanliga samtalsrum utan i ett större rum där sitter man med jättestort avstånd eller så tar vi en promenad.

Julafton blev annorlunda men otroligt fin. Vi flyttade ut och var utanför kyrkan. Det var en tillgänglighet som jag uppskattade enormt mycket. Människor kom förbi, man kunde dricka lite glögg och värma sig runt eldkorgarna. Vi pra-

tade – delade lite liv och de kunde få en matkasse. Öppen kyrka var också bra och det strömmade in folk och tände ljus.

Det som jag tycker är jobbigt är att det börjar komma rapporter och signaler om att ungdomar och barn far illa och börjar må ganska dåligt i det här. Jag tänker framför allt på gymnasieungdomar som är hemma och pluggar och känner sig socialt ensamma.

Många träningsanläggningar är stängda och det bidrar ju också till en fysisk och psykisk ohälsa. Med all respekt för viruset och att man måste hindra smittspridningen men jag kämpar med att ac-

ceptera åtgärderna som görs. Jag tänker att det börjar bli på en väldigt stor bekostnad av en ungdomsgeneration som far väldigt illa. Det är inte helt lätt att säga det heller för att det finns en sådan otroligt stor opinion för att stänga ner.

Jag har haft med mig under lång tid, tanken, att idag är det jag som är stark och imorgon är det kanske jag som är svag och behöver ditt stöd och idag kan jag vara stark för dig. Jag har alltid med mig det och jag säger det till mina kollegor. Så är det verkligen och har varit – vi får bära varandra.”

Eva Romarheim Dahl, diakon

”Det är ju mycket som varit annorlunda under pandemin. Speciellt när man inte kan ordna det man vanligtvis gör inom kyrkan – träffpunkterna dit människor kan komma. Det har ju påverkat många människor och då har vi fått hitta nya vägar så jag har träffat många människor på telefon. Vi har ringt 80- och 90-plus-sare, många, många hundra.

Under sommaren, hösten och vintern har vi bjudit på kaffe utanför Mariagården och det har blivit en väldigt fin träffpunkt och flera som inte brukar komma hit, nya människor, yngre människor har hittat det här. Man kan

sitta eller stå långt ifrån varandra och det har blivit väldigt bra – som en oas.

Jag har mina föräldrar i Finland och kan inte resa dit nu och det känns tungt och oroande. Men vi använder WhatsApp ofta och när min mamma fyllde 90 år på nyårsafton så sågs vi i appen. Vi hjälps alla åt och försöker hålla modet uppe.

Sedan tycker jag om att läsa. Fina texter ger mig något. Mer och mer tänker jag att varje människa är en bok och just nu i den här tiden är vi många som är tunga böcker. Men, också intressanta böcker.

Jag tycker att människor har blivit bättre på att se varandra och att man får en bättre ögonkontakt. När man är på promenad i skogen så är det flera som

säger hej och det har inte varit jag som varit den första att säga hej. Människor söker varandra på något sätt – vi sitter lite i samma båt och nu har det blivit mer konkret att vi människor är beroende av varandra.”

Forts. nästa sida

Många samtal idag sker utomhus och gärna under en promenad.

FOTO: PIXABAY

Annika Persson,
diakon

”Ensamheten har ju blivit så mycket mer påtaglig. De som var ensamma innan pandemin är ju ännu mer ensamma nu. Den största utmaningen tycker jag är: Hur ska jag finnas till och vad kan jag ge och på vilket sätt kan jag ge så att det blir någon form av kvalité på våra samtal även om det är per telefon?”

Inga-May Petersson,
diakon/
fängelsediakon

”Ja, det har funnits flera utmaningar. Dels har ju jag inte kunnat arbeta på fängelset då jag har ett hjärtproblem så doktorn säger att jag inte ska gå och jobba under pandemin. Det har känts ganska tufft eftersom jag trivs där och vet att jag behövs.

Sen har ju hela den här sociala isoleringen varit tuff för mig men det har gått, det har det. Jag har ändå haft en ganska tät telefonkontakt med den nya fängelseprästen Ellen och pastorn

Jag tänker också på att man kan använda till exempel FaceTime oftare än bara enbart telefonsamtal.

Jag upplever att vi nu har blivit lite mer toleranta. Vi behandlar varandra varsamt på något vis och det är en positiv bit. Vi har vaknat för det där som egentligen är mest betydelsefullt för var och en av oss.

Promenader är också bra – walk and talk. Jag har samtal gåendes på kyrkogårdar och runt på stan. Vi går med avstånd och pratar, ibland är det tyst långa stunder men det är ju för att ha sällskap

som vi promenerar också. Många har ju inte någon att promenera med.

Själv hämtar jag kraft från naturen och är ofta ute och går.

Jag tycker det är viktigt att vi inte dömer varandra hur vi hanterar pandemin. Det får inte bli vi mot dem och vi bör ha överseende med att somliga är mycket oroliga och somliga inte alls.

Värdefullt också att tillåta sig att depa ihop när det känns alltför jobbigt och svårt för ibland är det så att när botten blir nådd får man fast mark under fötterna.”

Gustav som ju är på plats. De är helt underbara och de har fått mig att känna mig delaktigt fastän att jag inte är där. När de stöter på något de behöver bolla eller diskutera med någon som varit med längre än dem, då ringer de till mig och räknar med mig. Det tycker jag är härligt. En eloge till dem faktiskt.

Jag har istället fått jobba med att ringa alla över 80 år i församlingen och det har varit otroligt roligt att ringa och prata med församlingsmedlemmarna och se att de är intresserade.

Det är klart jag har mött ensamma och ledsna människor men de flesta har sagt: Jag har det ganska bra men jag har det tråkigt. Vissa svarar: Jag har det

jättebra och tycker inte att det är någon fara. De är vana att vara ensamma.

Vi har ett telefonnummer som är öppet på förmiddagarna dit man kan ringa som vi kallar för samtalslinjen om man behöver prata bort en stund. Man behöver inte vara superensam utan det kan ju till och med vara så att man är två och så är man så trött på den andra och behöver ringa till någon. Man behöver liksom ha en annan input.

Själv har jag hämtat kraft från min fina trädgård, familj, kollegor och så har jag ju min relation till Gud i botten, den finns ju alltid med.”

Texter: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

Sträck ut en hand

Vi kan inte göra allt för alla men alla kan göra något för någon. I pandemin är det många som kan behöva lite extra omtanke och omsorg. Här kommer några bra tips.

- Om du känner någon äldre – vän, familjemedlem, grannen – ring, skicka ett sms eller varför inte ett vackert vykort.
- När någon fyller år, åk dit och sjung en sång utanför. Ett samtal via ett fönster kan för vissa bli den bästa stunden på dagen.
- Erbjud din tid. Det finns många som sitter isolerade och som behöver hjälp med att uträtta ärenden av olika slag. Kanske du hinner med ett extra ärende när du ändå är ute?
- Go digital! Det finns många bra sätt som man kan umgås på över nätet. WhatsApp, FaceTime och Zoom är några av de verktyg som man kan använda sig av för att träffa vänner och släkt på nätet. Vad sägs om en gemensam fika, middag, bokcirkel eller kanske en filmkväll?
- Ta promenader tillsammans med picknick och låt naturen med dess himmel, hav, ängar och skog ge förnyad kraft. Bra för både kroppen och själen!

Ett hej kan betyda mycket för någon som har haft många isolerade dagar i tystnad.

Tillsammans kan vi stötta varandra genom pandemin.

Nätvandrar chatten är till för dig mellan ungefär 12 och 25 år.

Här får du prata om precis vad du behöver och vill. Du är välkommen om du bara vill småprata med någon trygg vuxen, eller om du vill prata om något som känns svårt och jobbigt för dig. De som chattar är personer som jobbar i Svenska kyrkan. Alla har tystnadsplikt och du är helt anonym.

svenskakyrkan.se/natvandrar chatten

Svenska kyrkan

De goda samtalen

Goda samtal får oss att växa, bli kreativa och se sidor som vi annars kanske inte skulle se. För många av oss påverkar samtalen det egna välmåendet positivt. Många skulle hävda att det kan vara livsavgörande för många människor. Forskning visar också att goda samtal påverkar oss på ett mycket positivt sätt.

Att få dela med sig av tankar, att få snacka av sig, att prata med någon som är utomstående, att ha en ventil för allt som trycker och skaver, att få prata på djupet om det som skrämmer mig eller om min tro. Ett samtal kan vara så mycket, handla om det lilla i mitt sammanhang eller om de riktigt stora frågorna som vi människor bär på.

Hur är då goda samtal?

Det är samtal som är utforskande, utprovande, klargörande. Samtal där tid och rum ibland försvinner, där man ger sig själv och samtalspartnern tid och fokus. Förutom att sådana samtal är betydelsefulla för den personliga mognaden så är de redskap för att stärka gemenskap och relationer. Dialoger leder till upptäckter. Genom att uttala saker högt blir de verkliga. Att spegla sina tankar i någon som lyssnar kan ge nya perspektiv för vägen framåt. Vi blir tagna på allvar.

Samtal har blivit en bristvara, de goda samtalen som leder vidare och öppnar upp. I vanliga tider finns det också i församlingen samtalsgrupper och leva vidaregrupper för dessa goda samtal. I pandemitider ser det annorlunda ut för gruppverksamhet.

Att enskilt gå i samtal är en möjlighet som alltid erbjuds. Kanske vill du prata med en präst som har total tystnadsplikt eller så vill du ha ett stödsamtal av en diakon. Vad du än väljer så får du möjlighet att prata om dig själv, ditt liv och din situation.

Välkommen till samtal!

NINNA BIRKOFF, församlingsherde
i Norrtälje-Malsta församling

Vill du samtala med någon?

- Du hittar kontaktuppgifter på hemsidan svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat eller så kontaktar du expeditionen på telefon 0176-799 00 och ber att få komma i kontakt med en präst eller diakon.

Jourhavande präst - larmnummer 112

Jourhavande präst har öppet alla kvällar kl 21.00 - 06.00 Du kan ringa om du är ledsen, rädd, orolig, eller känner dig ensam. Just nu utökade öppettider 17.00 - 21.00 varje kväll.

www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

Familjerådgivning

Svenska kyrkans familjerådgivning vänder sig till par, enskilda och familjer som på olika sätt har svårigheter i sina nära relationer. Familjerådgivningen erbjuder en trygg plats där ni får tala med varandra om det som känns svårt, uttrycka egna känslor och behov samt tillsammans med familjerådgivaren finna vägar TILL förändring.

Kontakta Anna Nyström, familjerådgivare, tel 0176-774 37

Kyrkligt Magasin har frågat:

1. Hur har pandemin påverkat dig?
2. Vad har varit svårast?
3. Något som ändå varit bra?
4. Har du gjort någon förändring i ditt liv som du tänker hålla fast vid?

Olle Smedmark, Norrtälje

1. Vår familjs tillvaro har inte påverkats så drastiskt, utifrån sett. Vi har fortsatt att träffa ett fåtal nära vänner, vars livsstil vi känner väl, och som stämmer överens med vår egen. Körsången har fått ersättas med visor till gitarr, en klen tröst.

2. Känslan av världens utsatthet har känts svår, dels arbetssituationen för i första hand IVA-personal men också rädslan för att behöva belasta värden över huvud taget. Minsta vanliga åkomma tynger en organisation till bristningsgränsen.

3. Krisen har tydliggjort människans sårbarhet på ett nytt sätt: Vi ser nu miljöns helt avgörande betydelse för vår existens. ”Snabba Cash” måste bytas mot en ny typ av mycket stora investeringar i naturskydd och ny teknik. Avkastning på långsiktigt investerat kapital måste ersätta kortsiktigheten. Exempel: Elbilar måste ersätta fossildrivna, grisfabriker duger inte, onödiga flygturer måste få kosta mer.

4. Uppkomsten av pandemier gynnas av onaturligt överutnyttjande av jordens resurser. Allt detta ”självklara” har fått en större tyngd genom pandemin.

Det ser många med mig som att det kan bli en fullt möjlig positiv förändring, paradoxalt nog underlättad av krisen.

Lina Johansson, Gåsvik

1. Bland annat genom att inte få träffa släkt och vänner, en inställd examen, att behöva få sjukvård i ensamhet samt en föräldraledighet där allt är inställt.

2. Att skapa avstånd till dem som man tycker mycket om, framför allt den äldre generationen. Min tanke var att föräldraledigheten skulle ge mig mer tid med mor- och farföräldrar. I stället har allt blivit tvärtom, det har varit svårt att acceptera.

3. Helt klart att vi fick barn i en pandemi! Min sambo har jobbat hemifrån och varit nära oss hela dagarna. Vi får möjlighet att vara mycket med varandra som familj och den övriga världen får mycket mindre fokus.

4. Kanske ingen specifik förändring men väldigt många nya insikter och värderingar!

Foto: Peter Knutson

Tony Irving, Norrtälje

1. Pandemin har påverkat mitt liv på flera olika sätt. Bland annat mitt arbetsliv. Sedan har min familj varit i karantän fram och tillbaka i 12 månader i England det gör att det finns en stor oro inom mig för deras välbefinnande.

2. I början var det lätt att hålla en positiv anda och jag tänkte att detta är nog snart över. Men med tiden blev det tydligare att detta är någonting som är här för att stanna ett tag. Det har varit svårt att hålla en positivt tro samt att hitta lösningar och anpassningar som har behövts för att kunna göra mer än bara existera.

3. Jag har tur att jag har lärt mig genom livet att allt har ett slut och att förändra samt anpassa ger möjlighet till utveckling. Innan pandemin så fanns det många saker som jag sa ”om jag bara hade tid” eller ”jag skull vilja”, tack vara pandemin så har jag haft tid att ta tag i saker jag har skjutit upp. Mer kontakt med familj och vänner, trots att vi inte träffas fysiskt. Mer tid med mina man.

4. Pandemin har varit tragisk av många olika anledningar. Men de positiva saker som har kommit i mitt liv pga detta kommer jag att behålla. Jobba mindre, prioritera mina relationer samt ha tid för relationen till mig själv.

Jonathan Rosqvist, Norrtälje

1. Den har påverkat mig både positivt och negativt. Pandemin har resulterat i att man är mer instängd eftersom man behöver ta ansvar och inte gå ut så mycket. I början av året hade jag ett jobb där jag tjänade bra. Jag blev tyvärr av med det på grund av pandemin, men ur det kom en möjlighet att få ett nytt jobb genom Svenska kyrkan. Det är jag väldigt glad över.

2. Att få vardagen att funka. Att ha något att göra under pandemin, det är svårt att hitta på saker på grund av alla restriktioner och allt som är stängt.

3. Alla människor jag lärt känna genom mitt nya jobb, nya vänskapskretsar, nya möjligheter.

4. Jag har börjat jobba inom Svenska kyrkan och skulle gärna vilja fortsätta med det.

Maja, Väddö

1. Den har påverkat mig så att jag inte kan åka utomlands och inte träffa min gammelmormor och andra i släkten

2. Det som har varit svårt är att man inte kan träffa så många och att corona påverkar att man inte kan träffa andra.

3. Att man kan vara hemma och inte behöver känna att man måste stressa till något. Jag har inte varit så mycket inbokad på grund av corona.

4. Nej, jag tror inte det.

Jacob Jensen, orgelbyggare, på plats i Frötuna kyrka för att serva kyrkans Setterquistorgel.

FOTO: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

Möt en orgelbyggare

I Frötuna kyrka servas den vackra Setterquistorgeln. 616 pipor ska rengöras för hand, blåsas igenom och tvättas av. Arbetet kommer ta cirka sex veckor och mannen för uppdraget heter Jacob Jensen, orgelbyggare, född i Danmark men bosatt i Stockholm och med uppdrag över hela Sverige.

Redan i årskurs 9 var Jacob intresserad av att bli orgelbyggare och gick och pratade med studievägledaren och sade att han var väldigt intresserad av det yrket.

– Men, studievägledaren sade då att: Nej, nej, det är för gamla gubbar! Det är ingen framtid i det. Du får hitta på något annat, berättar Jacob på klingande danska.

Orgelbyggartutbildningen i Köpenhamn

Istället valde han att gå bland annat en skogsutbildning och jobbade med andra saker i 20 år. Han läste också religionshistoria men till sist blev längtan att jobba med händerna för stor och vid 33-års ålder började han en 4-årig utbildning i Köpenhamn, Danmark. Det

finns bara en orgelbyggartutbildning i Skandinavien och skolan tar in endast två elever per år.

Grundutbildningen i orgelbyggartutbildningen är densamma som till finsnickare. Man jobbar på ett orgelbyggeri, bygger orglar i olika kyrkor och stämmer dem. Det är bara det sista året i utbildningen som är renodlat orgelbyggeri.

– Det var lite svårt att få en lärlingsplats då det inte byggs så många nya orglar nuförtiden utan man servar mest de som redan finns. Det är mest renoveringsarbeten och restaurationer nu, berättar Jacob.

Han lyckades dock hitta en lärlingsplats och 2005 började han sin utbildning hos Carsten Lund Orgelbyggeri, i

Birkeröd, tre mil norr om Köpenhamn. Fyra år senare, 38 år gammal, tog Jacob sin examen som orgelbyggare och året efter flyttade han med sin familj till Stockholm. Under ett antal år arbetade han som anställd på olika orgelbyggerier och idag, tio år efter sin examen, driver han sitt eget företag, Svensk OrgelService som erbjuder service, reparation, rengöring, mögelsanering och stämning av orglar.

Som barn gick Jacob ibland till kyrkan och där satt han och lyssnade när organisten övade på orgeln. Det tyckte han var fint. Själv spelar han inte orgel utan ett annat instrument.

Läs mer på nästa sida!

Jacob ska plocka ut 616 pipor som ska rengöras och blåsas igenom med specialverktyg innan de ska tillbaka på rätt plats igen.

FOTO: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

– Jag spelar säckpipa och det är ju också ett blåsinstrument med olika stämmor precis som orgeln. Det är ett fascinerande hantverk, säger Jacob.

På frågan varför han hamnade i Sverige berättar Jacob att det beror på hans svenska fru. De träffades i Danmark på en säckpipekurs och hon åkte sedan till Skottland för att plugga i Aberdeen och Jacob följde med och bodde i Edinburgh där han fick jobb.

– Mitt första jobb var att sälja kiltar i en kiltaffär i Edinburgh och sen när jag slutade blev jag gatumusikant och spelade säckpipa. Vi var där i ett och halvt år och sedan åkte vi tillbaka till Danmark, gick olika utbildningar och sedan blev det flytt till Sverige och Stockholm, säger Jacob.

Uppdraget i Frötuna kyrka

Något av det bästa med att vara orgelbyggare och serva orglar tycker Jacob är

att få komma ut i de olika församlingarna. Förra året var han på Gotland och han har även varit en del i Hälsingland och runt om i Roslagen.

– Det är så trevliga människor man träffar. Alltså, verkligen! De flesta är så engagerade och vaktmästarna är alltid så trevliga och det är verkligen en härlig miljö. Jag har bara mött trevliga människor i Svenska kyrkan.

Setterquistorgeln

Ibland kan jobbet vara en extra stor utmaning då vissa orglar kan innehålla hela 3000 pipor som ska plockas ut och rengöras. Ett av de största jobben som Jacob gjort var i Norrtälje kyrka.

– Det var en stor orgel i många nivåer samt att det skulle installeras ett nytt elektriskt system. Men, det var jätteroligt, säger Jacob.

Servicen av den vackra Setterquist-

orgeln från 1916 i Frötuna kyrka är ett tidskrävande arbete och när de 616 piporna plockats ut, rengjorts och blåsts igenom med en specialdammsugare ska de stoppas tillbaka igen på rätt plats. När alla piporna är på plats ska de stämmas och det sker med hjälp av en app som Jacob har på sin mobiltelefon. Appen visar en grundton med vilken han lyssnar av de olika tonerna i orgeln och stämmer dem.

Arbetet med Setterquistorgeln tycker Jacob är ett underbart och lagom stort jobb.

– Det är bra logistik. Man får plats med alla piporna på läktaren och de står nära mig när jag jobbar. Det är uppvärmt i lokalen och det är en trevlig församling. Sen känns det bra att jag kan åka hem varje dag och inte behöver vara borta från familjen alltför länge, berättar Jacob.

Pipor i bra ordning

Setterquistorgeln är byggd av gamla, svenska orgelbyggare och Jacob berättar att det finns skillnader mellan äldre och yngre orglar.

– När man tittar in i en sådan här orgel är det inte en pinne för mycket eller som sitter fel. Det är så estetiskt vackra orglar och allt är gjort för hand. En del orglar kan vara tillverkade i metall och plast och piporna kan sitta huller om buller och det är ju svårt att ta sig an. Det är underbart att komma till en sådan här orgel som är byggd i trä och där piporna ligger i en bra ordning. Det är kvalitét och man vet att orgeln kommer fungera i minst hundra år till, säger Jacob med ett stort leende.

Text: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

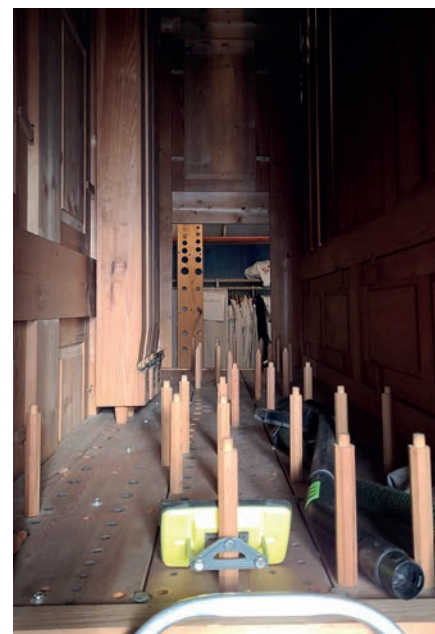

Foto: JACOB JENSEN

Instrumentens drottning

Christina tycker om att spela på "Instrumentens drottning" Hennes mamma har berättat att som tvååring spelade Christina Wermelin Elgbro, kantor i Råd- mansö och Frötuna församlingar, på sin fasters piano samtidigt som radion spelade vacker musik. Idag spelar hon både på piano och orgel samt leder körer. – Jag såg förundrad ut och trodde kanske att det var jag som spelade så fint när jag satt där vid min fasters piano och tryckte ner en tangent, berättar Christina leende.

Hon kommer från Haninge men är idag bosatt i Riala, utanför Norrtälje, och började spela piano i klass 3 i den kommunala musikskolan. Hon fick lektioner i kyrkan av kantorn som också var pianolärare.

Pianoläxorna tyckte Christina var "lagom" roliga och hon vill hellre spela ABBA på gehör på piano. Piano blev hennes passion och grannens son i våningen ovanför, som var två år äldre, hade kommit längre i sitt pianospel vilket inspirerade Christina och hon övade flitigt så att hon snabbare skulle lära sig det han kunde spela.

Spelade läxan på kyrkorgeln

I tonåren fick Christina en elorgel med flera roliga komp och gick till sin lärare och frågade om hon kunde få lektioner i elorgel också.

– Min lärare berättade att i kyrkan fanns en kyrkorgel som jag kunde spela min läxa på. Jag vet inte hur det gick till men vips var jag inne på kyrkorgelrepertoaren och det var ju mer utmanande och roligare tyckte jag och på den vägen är det, berättar Christina.

Hon studerade till kyrkomusiker och när hon började arbeta insåg hon att det inte fanns så mycket tid för orgelövning eftersom hon upptäckte hur roligt det var att leda körer, både barn- och vuxenkörer. Nu kom en rad med år då hon övade orgel men inte så mycket som hon tyckte att hon borde.

En psalmskatt

– 2013 när jag fortfarande var kantor i Älvdalens församling kände jag att nu var det dags att ha lagom många körer och öva mer solistiskt orgelspel. Ledningen var väldigt tillmötesgående så jag slog ihop en gospelkör med kyrkokören

och fick mer tid till att öva, förklarar Christina.

Hennes passion har alltid varit gudstjänstmusik och psalmer ända från 1300-talet och fram till nu med bearbetad text.

– Det är så roligt att spela psalmer och vi har en sådan psalmskatt, säger Christina.

Hon spelar även pop- och filmmusik på orgel som till exempel stycken från Star Wars, Superman och Indiana Jones. Hon började med det vid gymnasieskolans avslutning i Älvdalens kyrka.

– Det gick hem bättre än när jag spelade ett pampigt och okänt stycke. Människor vill känna igen musiken och många blev glatt överraskade av att man kan spela det mesta på orgel. James Bonds huvudtema har jag använt i ett julspel för skolbarn när en ängel klättrade ner från en orgelläktare, berättar Christina skrattandes.

Orgeln i Frötuna kyrka

Christina tycker det är fantastiskt kul att

få sitta vid Frötuna kyrkas 13-stämmiga Setterquistorgel och öva inför gudstjänster, lunchmusik eller förrättningar.

– Orgeln kallas ju "Instrumentens drottning" och det passar verkligen Frötuna kyrkas lilla orgel från 1916. Drar man ut alla knappar och spakar så låter den fantastiskt pampig men den har också så vackra, svaga och innerliga stämmor. Det är även roligt att gå in i orgelhuset när en ton i trumpeterna plötsligt inte ljuder och upptäcka att ett pyttelitet dammkorn i pipan ställde till det hela, säger Christina.

Hon berättar med stor värme och inlevelse om sitt arbete och avslutar glatt med orden:

– Min lärares passion för orgel förstår jag mer och mer nu på äldre dagar och jag vill gärna ge den vidare till orgellever så länge jag sitter rakt på pallen.

På nästa sida möter ni en av Christinas orgellever.

Text och foto:
CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

Christina Wermelin Elgbro berättar att orgeln kallas för "Instrumentens drottning" och det passar verkligen Frötunas orgel.

Amanda Åberg vid kyrkorgeln.

Text och foto: CAMILLA GUSTAFSSON GLAS

Hej Amanda Åberg, 9 år och orgellelev!

Kyrkligt Magasin ställde några frågor till Amanda för att höra lite kring hennes val av att spela orgel.

Hur kommer det sig att du har börjat spela orgel?

– Christina som är min orgellärare frågade om jag ville det och då ville jag det. Jag går i hennes barnkör.

Vad tycker du man ska tänka på om man vill lära sig spela orgel. Har du några tips som kan vara bra?

– Ja, att man har typ en Clementine eller apelsin under handen och så använda fingertopparna.

Har du någon orgel hemma?

– Nej, jag har en keyboard som jag övar på.

På en orgel finns ju pedaler. Hur gör du med dina fötter när du tränar på din keyboard?

– Istället för orgelpedaler så skär jag ut egna av papper som jag lägger på golvet.

Och hur är Christina som lärare då?

– Jättebra!

Vad är det du tycker om hos henne?

– Allt!

BARNENS SIDOR

Pysselsida för barn (och vuxna). Ylva-Li Jirsjö, barn- och ungdomsledare i Länna, Blidö och Riala församlingar tipsar om lite att pyssla med inför påsk. Till sin hjälp har hon Felicia Jansson, 3 år.

Dekorera påskägg

Om ni har gamla påskägg hemma kan du måla och dekorera dem så de blir mer personliga.

Jag målade först alla vita, sen tog jag tidningspapper på ett av äggen med decoupage lim, sedan fäste jag ett snöre runt och dekorerade med fjärilar.

Till de andra äggen har jag använt Washi-/dekorationsstejp och det finns med olika mönster och så har jag målat en G-klav, du kan också till exempel skriva Glad påsk!

Bra sätt att återvinna de gamla äggen!

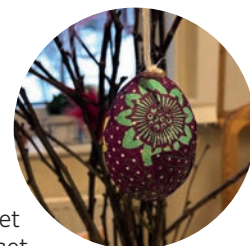
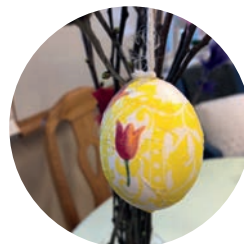
Ägg till påskriset

● Gör så här: Börja med att skaka ägget ordentligt, picka hål i vardera ände. Blås hårt i det ena hålet (se till att ägginnehållet hamnar i en skål). Skölj och gör rent ägget.

Dekorera och måla

● Efter du blåst ur dina ägg så är det dags att måla och dekorera.

● Du kan måla vackra mönster eller göra en decoupage med servetter och decoupage-lim. Ta en fin servett och klipp ut motivet du vill ha, servetterna är ofta i flera lager ● använd de översta. Pensla ägget med lim och sätt dit servetten, sedan penslar du lite försiktigt ovanpå. För att få dit snöret har jag använt limpistol och limmat fast snöret ● för upphängning.

BARNENS SIDOR

Äggvaser och krasseägg

Äggvaser – Knäck ägget helst så långt upp som möjligt, man kan använda en matkniv att slå med lite försiktigt, skölj ur äggen, sedan kan man måla och dekorera dem, fyll med vatten och använd som vas.

Krasseägg – Lägg lite jord i äggskalet och strö i frön (matkrasse). Lägg över plastfolie och vattna lite försiktigt varje dag. Jag har målat äggen och satt på "ögon" så ser det ut som små gubbar när krasse växer upp.

Ta vara på äggen – gör en omelett!

När man blåst ut äggen kan man göra en omelett i ugn!

Man kan ta precis vad man vill eller tycker om!

Omelett

Det här behövs: 5 ägg, 4 dl mjölk, salt och lite peppar, smör till formen

Sätt ugnen på 225 grader.

Vispa äggen med salt och peppar. Vispa ner mjölken, lite i taget. Jag hade i lite riven ost också. Jag stekte lite kokt potatis, fläsk och korv som jag hällde i den smorda formen, sedan hällde jag över omelettsmeten. Grädda i ugn cirka 15 minuter.

Omeletten ska stelna och få lite färg.

Lycka till och hoppas det smakar!

"Stekta ägg" – påskgodis

Det behövs: vit choklad och NonStop/Smartis

Smält vit choklad i vattenbad.

Ta en sked och "klutta" ut så stora ägg du vill ha på bakplåtspapper. Ta sedan

en orange eller gul NonStop och lägg på varje ägg.

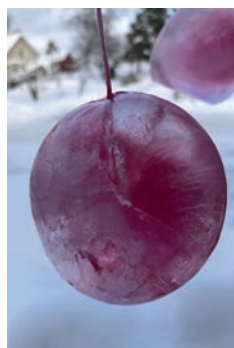

Iskalla tips!

(kanske till nästa vinter...)

Vid pressläggning av tidningen så var det kallt, riktigt kallt. Då passade Ylva-Li på att göra en istulpanbukett och även isballonger.

Isbukett. Fyll ett lämpligt kärl med vatten och stoppa ner tulpanerna. Ställ sedan ut (eller ställ i frysen om det inte är tillräckligt kallt ute). När det frusit har du fått en vacker isbukett.

Isballong. Fyll en ballong med vatten och karamellfärg. Stoppa ner ett snöre i ballongen så det går att hänga upp den när den är klar. Lägg in ballongen i frysen (eller lägg den ute) till den är genomfrusen. Ta bort ballongen och så har du en jättefin isballong!

Tips för barn, unga och vuxna som har långtråkigt

Appen "Kyrkan" – vänder sig i första hand till barn i förskoleåldern. Syftet är att förmedla Svenska kyrkans budskap och traditioner på ett roligt och inspirerande sätt.

Appen "Stjärnans väg" – är ett frågesport baserat spel. Stjärnans väg vänder sig till något äldre barn/ungdomar.

Båda apparna är framtagna av Svenska kyrkan och kan laddas ner där appar finns.

”Andas för livet och sjung för hälsan”

Under pandemin är det många körsångare som sitter hemma och längtar efter att få sjunga i kör igen. Roslagens östra pastorats musiker Karin Sahlin och Ellinor Videfors delar här med sig av lite andnings- och sångtips till alla som gillar att sjunga. De kommer också under våren ha kortare filmer på YouTube-kanalen RÖST i Svenska kyrkan där de ger fler sångtips.

Andningsövningar

Vi andas alla hela tiden. Detta pågår ständigt men oftast helt omedvetet. In med nytt syre och ut med den använda luften. Ibland blir vi medvetna om andningen t.ex. i lyckorus, då man bara ”måste tjoa ut luften”. Eller vid akuta stressituationer. Då kan det hända att man nästan slutar att andas och att kroppen börjar skaka. Om vi då lyckas med att behålla en djup o lugn andning kan man undvika att hamna i alltför hög stressnivå eller panikångest. Det går att träna andningen på många sätt.

Andningen och hjärtrytmerna har en nära relation med varandra och vi kan, till viss del, påverka detta medvetet.

Att förlänga och fördjupa andningen, att andas genom näsan, och att se till att man ofta andas frisk luft är några enkla tips. Att sedan lägga till positiva tankar kan vara mycket bra för hälsan.

Här kommer ett förslag på 3 enkla andningsövningar tillsammans med en positiv text. Försök att inte ”pres-tera något” utan bara njut av övningarna.

Ta det lite lugnt efter övningarna. När kroppen får mer syre kan man till en början känna sig lite yr men efter en stund kan man känna sig piggare och starkare.

1. Ligg på rygg. Andas genom näsan in och ut långsamt. Håll händerna på magen och känn att den rör sig upp och ner. *Ord: Psalm: 249 (Blott en dag...)*

2. Gå ut i vår vackra natur. Andas djupa långa andetag. Försök att först fylla magen med luft, sedan ryggen och sidorna, sist bröstet. Om du vill kan du räkna till 3 el.5 el. 7 steg på inandningen och samma ut. Håll i så länge du vill. *Ord: Psalm 176 (Din klara sol...)*

3. Sitt på en stol. Ta ett djupt andetag genom munnen och håll en stund. Andas ut på ett långt sssssssssss *Ord: Psalm 248 (Tryggare kan ingen vara...)*

När man sjunger måste man hushålla med luften och andningen blir fördjupad. Man sjunger på långa utandningar och man måste andas in djupt för att få luften att räcka till texten. Alla som kan prata kan sjunga!

Man kan sjunga precis på vilket sätt man vill och det är en mänsklig rättighet som gör oss piggare.

KARIN SAHLIN, kyrkomusiker i Norrtälje-Malsta församling

Sångtips för ALLA

Jag vill tipsa om en artikel från tidningen Hälsa, 2019-01-26. Den handlar om sång och dess effekter på människan. Journalisten Linda Unnhem intervjuar Emmalena Flyman som är författaren till boken ”Kärleken till en kör”. Det är en intressant artikel där Emmalena beskriver hur sång kan få oss att känna oss harmoniska. Av det oxytocin som kroppen avsköter blir kroppen lugn och avslappnad. Flyman hävdar också att vid sång sjunker halten av kortisol, som är vårt stresshormon, och det gör att inflammationer i kroppen då minskar. Att kroppens egna antikroppar, som stärker det egna immunförsvaret, ökar vid sång är något som Flyman också skriver om i artikeln och i sin bok.

Sånguppvärmning ”a la Astrid Lindgren”

Håll din röst igång till välkända melodier. Dessa sångövningar kan göras lite här och där, när du har tid och möjlighet finns. Du kan tex tralla och sjunga under dina promenader, i bilen eller när du lagat mat.

Melodi: Du käre lille snickerbo

Forma dina läppar som efter ett sugrör. Byt ut sångens text och ljuda på Vuuuu till den angivna melodien, låt luften flöda. Välj ett bekvämt tonläge för dig!

Melodi: Pålutta-visan

Med avspända och stora kinder sjunger du på ett Bå och Bi. B:et gör att du sänker ditt struphuvud och det blir en skön avspänning samt större klangutrymme inuti halsen. Även här startar du i ett bekvämt tonläge.

Melodi: Idas sommarvisa

Byt ut texten och sjung på ett Mmm, Nnnn och/eller Ng. Försök hinna in i alla hålutrymmen för att skapa en stor klang. Du har hålutrymmen både vid sidan av näsan men också ovanför där tonen kan resonera. Din munhåla kan också få tonen att växa. Hitta en bekvämt ton att starta på men utmana också dig själv att sjunga både ljusare och mörkare.

Melodi: Vår på Saltkråkan

Hitta styrkan i rösten och tänk på att vara avspänd i käken. På Va-va-va kan du sjunga denna melodi. Hitta en bekvämt läge för din röst.

Under alla dessa övningar är det en fördel om du är uppvärmd i kroppen och har jobbat upp energi. Det kan du göra genom att hoppa på stället, gå en promenad, dansa, fnissa...

Vill du ha mer vägledning och hjälp titta in på youtube-kanalen RÖST i Svenska kyrkan.

ELLINOR VIDEFORS, församlingsmusiker i Länna, Blidö och Riala församlingar

En skrovlig, smutsig sten

Jag håller en sten i handen. Den är skrovlig, lite smutsig och har en spricka. Jag håller i den för att bli påmind om hur det var för Petrus, den där påskdagsmorgonen för så länge sedan.

När han kommer till graven, och tittar in, vet han inte vad han ska tro. Stenen är rullad åt sidan, men det är som om stenen fortfarande ändå skymmer sikten och hindrar hans glädje och tro att bryta fram. Kvinnorna har sagt att Jesus lever, men Petrus kan inte se det. Han är liksom kvar i den smärtsamma sorgen.

Så här kan det vara för oss också. Det finns stenar i våra liv som hindrar oss från att se hopp, glädje, nytt liv, hindrar oss från att kunna tro på en framtid. Kanske hindrar stenen oss från att tro på Gud och Guds kraft. Petrus hade mycket svårt att gå från sorg och smärta till hopp och glädje. Det gick i alla fall inte på en gång...

Hitta glädjen

Svårigheter och förluster drabbar oss alla, på olika vis. Och vi försöker tackla dem och kämpar tappert vidare. Men när krampen börjar släppa betyder det inte att allt automatiskt blir bra igen. Att hitta tillbaka till glädjen kan vara minst lika svårt som att orka vara i sorgen. Som om något skymde sikten.

För Petrus var det precis så. Han som tidigare varit en så övertygad vän till Jesus

står nu plötsligt helt handfallen. Vad betyder det här nya? Går det ens att tro på? Den här morgonen ligger en sorgesten i vägen för Petrus.

För Petrus tog det tid att se något annat. På sin resa hade han stöd och hjälp av de andra, de som också saknade och sörrjde, och som så småningom hittade hopp och ljus igen. Kanske behöver också vi ta hjälp av varandra. Vi kan hjälpas åt att titta på dessa stenar som står i vägen för oss och vi behöver kanske hjälpas åt för att kunna rulla dem åt sidan.

Se hoppet

Stenen i min hand har en spricka. En del av de stenar vi försöker hantera har för länge sedan gått i bitar, kanske utan att vi har märkt det. Nu ligger de kvar som ett röse och spärrar vägen för det nya. Tänk om det är så att Gud kan och vill röja undan stenarna i våra liv? Gud väckte Jesus till liv igen, ur död och mörker.

Tänk om Gud vill och kan röja plats också hos oss för att nytt liv, nytt hopp ska bli möjligt? Ibland tar det lång tid innan vi vågar se det. Eller ens kan se det. Men ibland når det oss som ett förskottigt varmsamt påskrop: Kanske ändå? Kanske anar vi en strimma ljus?

Om detta är sant, om det verkligen är på riktigt, då innebär det att Guds kärlek är starkare än till och med döden. Med Guds hjälp kan stenen spricka och något nytt få komma.

Om detta är sant, är stenen framför graven inte längre ett hinder, utan en klippgrund för tro och hopp att växa.

Kristus är uppstånden!

Och du, om du har ett påskägg hemma, kan vi låtsas att den är en sten. Om vi öppnar vid sprickan i stenen kan vi ofta finna godis, men i påskägget därhemma hos mig ligger också en påse med frön. Frön kan planteras i jord. Skalet spricker och dör, det kan vara smärtsamt, men ett litet skört grönt strå, sträcker sig ändå mot ljuset. Så hoppfullt! Livet är starkare än döden. Ljuset starkare än mörkret. Påskägget, stenen och fröet som spricker, kan bära på möjlighet för nytt liv.

Glad påsk!

LENA NORDLANDER,
sjukhus- och församlingspräst
i Norrtälje-Malsta församling

HELA PÅSKDRAMAT I ETT PÅSKÄGG

**Vad har påskan gemensamt
med chokladmynt och geléfiskar?
Jo, i de söta och sura godisbitarna ryms hela
påskberättelsen från skärtorsdag till påskdagen.**

Text: Helena Andersson Holmqvist Foto: Lina Eriksson/Tidningen Spira

Älska varann!

Jesus inleder måltiden med att tvätta sina vänners fötter. Sedan uppmanar han dem: "Så som jag har älskat er ska också ni älska varandra." Måltiden inspirerade den tidiga kyrkan att ordna knytkalas som kallades kärleksmåltider.

Delar bröd och dryck

Jesus samlar sina lärjungar till en sista fest, påskmåltiden. De äter bröd och dricker vin som Jesus ger en särskild innebörd. Sedan dess firar kyrkan nattvard, som sägs skapa gemenskap mellan Jesus och de som deltar.

Säljer sin vänskap

När Jesus och lärjungarna ätit går de till Getsemane, en trädgård utanför Jerusalem, där Jesus har ångest, svettas och ber. Då kommer en beväpnad styrka och för bort honom. Lärjungen Judas har förrått honom för 30 silvermynt.

Så dör han

Jesus förhörs och döms som upprorsman. Han hänas, misshandlas och korsfästs sedan på Golgota, som betyder skallen. Efter sex timmar dör han. En högt uppsatt man tar hand om Jesus kropp och lägger den i en klippgrav.

Bumlingen är borta

Efter helgen går flera närstående kvinnor till graven tidigt på morgonen för att smörja Jesus kropp. I evangelierna berättas att den stora stenen är bortrollad och en ängel talar om för dem att Jesus uppstått från döden.

Bjuder på fisk

Enligt evangelierna möter Jesus sina lärjungar igen efter att han uppstått. Det berättas att han vid Genesarets sjö ger råd om var de ska få mycket fisk och sedan bjuder på bröd och glödstekt fisk på stranden.

Fred, frid och helhet

"Frid över er" hälsar Jesus efter uppståndelsen. Shalom betyder fred och frid, men också helhet. Enligt kristendomen gör Jesus död och uppståndelse människans relation till Gud, andra människor och skapelsen hel igen.

UPPLEV PÅSKEN I KYRKAN
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE

KYRKORNA i Roslagens östra pastorat

I Roslagens östra pastorat har vi hela 19 kyrkobyggnader. Alla har sin speciella karaktär och sin egen historia. I Kyrkligt Magasin kommer vi att presentera dem närmare och i detta nummer berättar vi om Frötuna och Lohärads kyrkor.

KERSTIN MUNDT, fastighetsförvaltare

Frötuna kyrka

För en församlingsbo eller den som har byggnaden som arbetsplats så blir kyrkan aldrig ett museum. För oss blir kyrkan ett levande och funktionellt rum för tro, lära och liv.

I kyrkoberskrivningen står helt oförblommerat: en av Roslagens vackraste och intressantaste kyrkor! Bara förlädet i Frötuna visar att kyrkan står på något som kan ha varit en förkristen kultplats tillägnad fruktbarhetsguden Frej eller Frö som han också benämns. Frötuna är en jordbruksbygd så det måste känts naturligt att tillägna platsen åt den guden. Socknen var rik och vidsträckt under medeltiden.

En gammal medeltida kyrka i vårt land brukar vara från senare delen av 1200-talet. Frötuna kyrka är nästan 100 år äldre än så och räknar alltså sina äldsta delar från 1100-talet.

Under århundradens lopp är kyrkan flera gånger tillbyggd, ombyggd och renoverad. Medeltiden är påtagligt närvarande med sina gamla stenar och vackra statyer, inte minst det imponerande triumfkrucifixet som hänger över den delen av kyrkan som utmärker koret. Koret, det allra heligaste, med altaret mot öster, markerar försmaken av himlen.

1600-talet är också närvarande med predikstolen och ett tillbyggt gravkor med begravningsvapen från familjen Sperling till Ösbyholms sätesgård. Det gamla nattvardssilvret kommer också från den familjen. På 1700-talet kom orgelläktaren till även om den första orgeln fick vänta till 1829. Alla århundraden sedan förkristen tid har gjort sina avtryck i Frötuna.

JAKOB BÄCKLUND, församlingssherde i Rådmansö och Frötuna församlingar

Lohärads kyrka

Lohärads kyrka uppfördes i början av 1200-talet, för 800 år sedan. Lohärad var huvudort i Lyhundra härad vilket markerades bland annat av att kyrkan hade torn. Ly och Lo har likartad betydelse och Lyhundra kan översättas med Lobornas härad. Tornet rasade dock på 1670-talet och besvärliga tider gjorde att det aldrig blev återuppbyggt. Reparation gjorde att det vapenhus som fanns söder om tornet togs bort och vapenhuset inrättades där tornet stött, i kyrkans västra del. Förutom denna stora förändring är kyrkans form och storlek i stort sig lik sedan den byggdes. Valv tillkom på 1400-talet och större fönster upptogs i slutet på 1800-talet.

Kyrkans altarprydnad är unik. På 1700-talet ansågs det altarskåp från 1400-talet som då pryddes altaret omodernt. Från dåvarande ägaren av Lohärads största gård, Kristineholm, fick församlingen möjlighet att bygga om den praktsäng från slutet av 1600-talet som stod på gården till altare. De amoriner som omgav sängen blev altarprydnadens puttis. Efter Karl XII:s krig var det mycket besvärliga tider och det gällde att vara uppfinningsrik för att kunna förändra kyrkan.

Lohärads kyrka är en levande kyrka och små förändringar av kyrkorummet sker även i nutid. Vid den stora renoveringen som skedde 1929 upptäcktes en igenmurad nisch i vilken man fann en helgonbild av ett kvinnligt krönt helgon från 1400-talet som nu hänger över ingången till sakristian. Församlingsbon Roland Langhé har nyss skänkt en svart madonnafigur i gjutjärn som församlingsrådet beslutat placera i nischen.

HANS AUGUSTINSSON, sekreterare i Lohärads församlingssråd

FOTON: LARS LINDGREN

Är du intresserad av att läsa mer om våra äldre kyrkor har riksantikvarieämbetet en guldgruva på samla.raa.se. Där finns många publikationer, bland annat en serie från 1900-talets första hälft, Sveriges kyrkor, som utförligt beskriver varje kyrka. Sök på sveriges kyrkor och namnet på kyrkan.

”Vykort” från pastoratet!

Väddö minneslund FOTO: ULF BERG

Väito kyrka FOTO: BOSSE ANDERSSON

Norrtälje kyrkogård. FOTO: BJÖRN DANIELSSON

Rådmanö kyrkogård. FOTO: SUSANNA SUNDIN

Energiskt arbete

De senaste veckorna har samhällets elanvändning och elproduktion verkligen varit i fokus med bitande vinterkyla, importerad kolkraft och höga priser.

Energikostnaderna utgör en stor del av pastoratets fastighetsbudget och därför har fastighetsförvaltningen de senaste två åren arbetat aktivt med att få kontroll på energianvändningen och göra åtgärder där det behövs. Målet är att sänka kostnaderna och öka komforten för våra verksamheter. Det kan låta motsägelsefullt men i flera fall har fel i värmesystemet gjort att det varit svårt att få varmt samtidigt som energianvändningen varit hög.

I arbetet har vi haft stöd av ett energinätverk för pastorat som initierats av Energimyndigheten. Vi har fått hjälp med struktur, prioritering tips råd och uppföljning. Arbetet i nätverket började med att

en energikartläggning genomfördes där ett antal åtgärdsförslag togs fram.

Vi har en lista med förslag som vi utgår från och som fylls på löpande. Av dessa har vi genomfört 25 åtgärder och ett tiotal pågår. Vi har bland annat gått igenom samtliga värmepumpar, åtgärdat ventilationsproblem och värmeproblem samt gjort justeringar på värmesystem och drifttider. Vi har även påbörjat loggning av temperatur och fukt i kyrkorna för att säkerställa att vi inte riskerar mögelproblem. Det är inga stora saker som gjorts än utan de flesta är enkla och kostnadseffektiva.

Under 2020 har användningen av el och fjärrvärme minskat med 12% jämfört med 2018 vilket är ett mycket bra resultat. Då har vi tagit hänsyn till att 2020 hade en extremt varm vinter. Coronapandemin bedöms ha liten påverkan på resultatet.

Under 2021 kommer vi fortsätta med justeringar och åtgärda brister där det behövs. Arbetet kommer också fokusera på att bättre kunna anpassa inomhustemperaturen i våra lokaler så att de värms upp när någon ska vara där men inte annars. Vi hoppas även kunna ha mer dialog med dem som använder våra lokaler för att en stor del av energianvändningen går faktiskt att minska bara genom att tänka till och vara medveten om vad som kräver mycket energi.

KERSTIN MUNDT,
fastighetsförvaltare

Kyrkoval

19 september

I september är det kyrkoval. Medlemmarna i Svenska kyrkan ska rösta fram förtroendevalda som ska styra vad kyrkan ska göra framöver.

Vad tycker du är viktigt, var ska vi lägga kraften? Vad tycker du ska prioriteras? Vill du vara med och påverka? Nedan hittar du kontaktuppgifter till de nomineringsgrupper som finns i Roslagens östra pastorat.

Vad är Svenska kyrkan?

Svenska kyrkan är en demokratisk folkkyrka. För att vara det behövs förtroendevalda. Den som kandiderar i kyrkovalet ställer sig under fyra år till förfogande för uppgiften att vara med som förtroendevald i något av de beslutande organen – i församling, pastorat, stift eller på den nationella nivån. Att ställa upp i kyrkovalet är att vara med och ta ansvar för Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan består av människor och är beroende av människors engagemang. Som medlem i Svenska kyrkan är du delaktig både i ett nära och ett globalt sammanhang. Dels i den församling där du bor, dels i den världsvida kristna gemenskapen. Svenska kyrkan vill vara en kyrka som människor har en positiv relation till och känner glädje över att tillhöra.

Svenska kyrkan vill vara en naturlig medvandrande vid livets viktiga tillfällen: när ett barn föds, när man brottas med frågor om livet och sin tro, när man säger ja till sin partner eller tar avsked av en anhörig eller vän. Kyrkorummet är för många en naturlig plats för eftertanke. Svenska kyrkan finns på plats när olycka eller katastrofer inträffar. Svenska kyrkan i utlandet är en uppskattad mötesplats. Verksamheten för barn och unga är omfattande, liksom det diakonala arbetet med äldre och utsatta. Körerna i Svenska kyrkan är en stor folkrörelse. Internationellt arbetar Svenska kyrkan med biståndsprojekt över hela världen katastrofhjälp och samverkar med systerkyrkor globalt.

Församling, stift eller kyrkomöte?

De flesta förtroendevalda väljs till församlingen eller pastoratet, andra till stiftet eller kyrkomötet. Gemensamt för alla förtroendevalda är att de fått ett förtroende av väljarna i att vara delaktiga, ta ansvar, samarbeta och vara med och utveckla helheten. Kort sagt bistå Svenska kyrkan med kunskap, idéer och framåtanda.

Foto: Magnus Aronson/IKON

Vill du ställa upp i kyrkovalet?

Kyrkovalet har många likheter med de allmänna valen till kommun, landsting och riksdag, men det finns också olikheter. En av dem är att grupperna som ställer upp i kyrkovalet kallas för nomineringsgrupper istället för partier. Antingen ansluter du dig till en nomineringsgrupp som redan är aktiv eller också skapar du en ny grupp tillsammans med människor som delar dina intressen eller värderingar.

Ansluta till en befintlig nomineringsgrupp

Undersök vilka grupper som finns representerade i den egna församlingens kyrkofullmäktige eller om du vill engagera dig på stiftsnivå eller i kyrkomötet. Representanter för dessa nomineringsgrupper kan berätta mer om hur du kan göra för att ställa upp tillsammans med dem.

Bilda ny nomineringsgrupp

Kanske är ni en grupp medlemmar som vill lyfta fram och fokusera på andra frågor än de som prioriteras nu. Det krävs ett antal personer som vill stödja er registrering. Dessutom behövs det kandidater som vill ställa upp och är valbara.

Uppgifterna är hämtade ur foldern ”Att ställa upp i kyrkovalet”.

Nomineringsgrupper i Roslagens östra pastorat

Här hittar du kontaktuppgifter till de olika nomineringsgrupperna i Roslagens östra pastorat.

Borgerligt alternativ
Centerpartiet
Kyrkfolket.se

Lohärads framtid
POSK - partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan
Socialdemokraterna
Sverigedemokraterna

Maj Åberg Palm	070-480 35 17
Claes Holmström	070-147 16 34
Staffan Lundqvist, norra delen	070-344 26 61
Margareta Yttergård, södra delen	073-039 86 34
Hans Augustinsson	070-829 08 22
Agneta Hedlundh	070-660 45 67
Kristina Drotz	0730-47 96 47
Andrea Kronvall	073-932 04 40

TVÅ SIDOR AV ETT MYNT

"Jag tror på en Gud som är helig och kärlek".

Man brukar tala om Guds kärlek och helighet som två sidor av samma mynt. I Matt 8:5-139 möter vi en officer som visar på mötet med Guds helighet.

Bibeln har många beskrivningar av människors möten med Guds helighet. I Jes 6:1-5 läser vi hur profeten känner det som om han förtärs av Guds närvaro och måste ropa "Ve mig, ve mig jag förgås". När Moses i öknen ser den brinnande busken (2 Mos 3:1-6) gör han en liknande erfarenhet av Guds härlighet och helighet.

I dag talar vi sällan om denna sida av Guds väsen. Kanske beror det på att vi lever i en tid då människan blivit tillvarons centrum och Gud ett objekt. Gud har anpassats till att passa våra behov och då ryms inte talet om en helig Gud särskilt väl. Då är det betydligt lättare att tala om Guds kärlek. Psalm 791 "Du vet väl om att du är värdefull att du är viktig här och nu.. för ingen annan är som du.. Gud Fader accepterar dig ändå" är ett exempel på talet om Guds kärlek. Men psalmen uttrycker inte hela sanningen om Gud eller om mig som människa?

Guds helighet

Guds kärlek kan stundtals framställs som en slags mänsklig rättighet eller som Rousseau uttrycker det. "Det är Guds yrke att förlåta". Gud har blivit en terapeut som ska förstå oss, lyssna på oss och göra oss glada och lyckliga. Officeren i Matteus har förstås mött Jesus tidigare, fascinerats av honom och ser i Jesus, Gud.

När han söker upp Jesus och berättar om sin nöd svarar Jesus: "Ska då jag komma och bota honom?" Officeren svarar inte: Ja, jag vill gärna att du kommer hem till mig och gör min tjänare frisk

utan säger "...Jag är inte värdig att du går in under mitt tak". Han upplever sig stå inför Guds helighet och i det skenet erfar han sin egen orenhet, sin synd och sitt utanförskap. Men i mötet med Jesus och Guds helighet händer något mer: Hans tro fördjupas och att hans tjänare blev frisk.

På ett annat plan i officerens väsen, förstår vi genom det han säger om sin egen makt över sina underlydande att han verkligen inser vem Jesus är och hans makt.

Med hänvisning till denna hans makt som i jämförelse med den makt Jesus äger är ytterst ringa, uttrycker han Jesu väldiga makt. När officeren säger "...säg endast ett ord...", så känner vi vinddraget av det skapande ord Gud sa i skapelseberättelsen: "Ljus bli till ..". (1 Mos 1:1).

Kärlek och barmhärtighet

Detta ord får också sin kraft i det som berättas i prologen till Johannes evangelium som syftar på Jesus Kristus som Guds skapande ord (Joh 1:1-5) "Ordet fanns i begynnelsen hos Gud och **allt blev till** genom det..". Tala om att erfaras Guds helighet och sin egen integritet! Inte undra på att han bävar inför att Kristus skulle komma hem till honom. Himmels och jordens skapare. Skapare av allt levande.

Officerens möte med Guds helighet, banade väg för en större tro och djupare erfarenhet av Guds kärlek och barmhärtighet. Kanske är det så att om vi endast talar om Guds kärlek och barmhärtighet eller om hur värdefull och viktiga vi är, blir vår erfarenhet av Guds väsen beskuren och gör det svårare för oss erfaras Guds kärlek och barmhärtighet på djupet.

Till en djup erfarenhet av Guds kärlek, hör också erfarenheten av Gud som en förtärande eld. Vi erfar där vårt utanförskap, vår synd, Guds dom över synden, vår skuld och vår ondska och att vi inte är värdiga Guds kärlek. Men samtidigt ger detta tron möjlighet till växt och förankring i våra liv. Jesus är huvudpersonen i det som sker.

I mötet med Guds helighet, får vi ropa till Kristus om förbarmande, erinra oss dopets nåd och Jesu ord: "Kom till mig ni alla som är tyngda av bördor, jag skall ge er ro." (Matt 11:28) I samma stund fylls vårt väsen av Guds kärlek och barmhärtighet. Mötet med Guds helighet öppnade vägen till en ny erfarenhet av Guds kärlek och barmhärtighet och till en djupare tro.

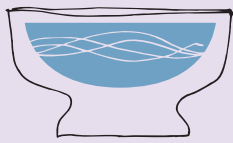
LARS-ÅKE JOHANSSON,
församlingsherde i Väddö församling

"Vårt väsen fylls av Guds kärlek och barmhärtighet."

FOTO: HANNA
MANSTEN/IKON

Vi ber för...

**Vi ber för de
135 som döpts i församlingarna i
Roslagens östra pastorat under
2020.**

Gud, tack för att du genom dopet visat att vi tillhör dig.
Låt alla barn som växer upp få uppleva att du finns nära i glädjen, skrattet och leken men också i sorgen, gråten och ensamheten.
Ge våra barn en uppgift i livets tjänst och kraft att utföra den.
Hjälp våra barn att känna tryggheten hos dig genom livet.
Amen.

**Vi ber för de
415 personer som genom döden
lämnat våra församlingar under
2020.**

Gud, tack för livet som du ger oss fyllt av arbete, lek och vila, glädje och sorg. Vi tackar dig för dem som lämnat detta livet, för allt vad de fick ge och ta emot, allt vi fick dela. Var nära i sorgen och saknaden. Hjälp oss att känna att det finns ett hopp och en tro på ett liv som aldrig dör. Lär oss att det finns en kärlek som lever vidare.
Amen.

**Vi ber för de 69 par som ingått
äktenskap under 2020.**

Gud, tack för kärlek och fördjupad samhörighet människor emellan.
Var med alla nygifta på deras fortsatta vandring tillsammans.
Låt dem få vara ett stöd för varandra. Hjälp dem att växa och mogna i sin kärlek, burna av din välsignelse.
Amen.

**Vi ber också för våra 2232 nya
medlemmar, genom inträde eller
inflyttning, under 2020.**

De som är nyinflyttade i våra församlingar och de som valt att gå med i Svenska kyrkan.
Vi ber med glädje och tacksamhet över att ni är en del av våra församlingar. Må Gud hålla var och en av er i sin hand.
Amen.

KORSORD

Från Jesu undervisning i Bergspredikan:										RÄCKA	ÄR HAL	LIGGER I ASKAR OCH AS-KAR MAN	EN AV UR-MAKARNA	ZIGENSKA	STÄMMA OCH CHEF	STAV		
										LAND								
										FÖRBI-SEDD								
										ANNAT NAMN PÅ ORESVIN	HÖJA SIG ELLER ENKLA	FÄGEL			HONA			
										LARVA SIG					FÄRDENS BÖRJAN			
										VISAR ELLER PASTÄS					STICKS			
										STAM-FADER					BAKDEL & DOKUMENT			
																	DE VÄRMS UPP	REPU-PUBLIK
										SINGEL								
										BLIR HÄST								
										Korsords-konstruktör: Lars-Göran Ståhl ©	FETT	STADS-KÄRNA	INTET-SÄGANDE KLARAR STRUPEN		FURS-TARNA	KLENOD ELLER AVGIFT		
						GAMMAT TROLIGEN & BASTA				SPRÅK								
MEDICIN-MANNEN								FÖRE-LÄSARNA										
HÖRS FRÅN FLYGEL								EPOK			DE IN-FLYTTEL-SERIKA	LÖVTRÄD						
								FINARE ÄN DIG				MÖBEL & OSMAN						
RINNER GENOM FALKEN-BERG						NEON OCH VÄTE					HYPOTES							
						TRÄD					SLOG RUNT							
FORDON						BYGGDE MUR				HÖRS I RÄTT								
								SOM BEKANT										
KALIUM		OHYGI-ENISK		KOMMER FRÅN FÖR-BRÄNNING			SALTAT OCH RÖKT FLÄSK-KÖTT	SON TILL SAUL										
								RÄCKA										
JOHN ROSS EWING	LOS ANGELES			SKARP FÄRG							IDE		AKTIV	FAKTA				
				KOSTSAMT							AKTIE-BOLAG							
VÅR PLANETS							SAGO-VÄSEN			JUDISKA SKRIFTER								
							VID TAG-STATION			GULLIGT								
			GÖR SNÖ & SNURRIG						FANA-TISKA									
			POJKE I SKOLAN			HAR KNORR			HAR HUVUD									
MÄRKE	BYGGNAD OCH PJÄS					TÖMD					SNODDE							
BOK I BIBELN	FLOD					STRÄNG					SKIPPA							
									TRYCKERI-MASKIN				HUR SA?					
									KLÖSA & TA NER				STÄLLNING					
ROS ELLER SKALLA				LEVNADS-LÖTT OCH OBEODD	GIKT						GEGGA			SON TILL ADAM				
					STÖLD & BAKVERK						SVIT							
DATA-TEKNIK			FÄGEL								AFFÄR							
			VÄL GODKÄND								BESKÅDA							
									DRYCKEN-SKAP									
VAPEN-BRÖTT																		
SKÄRET						ÄNDTARMS-SKOLJNINGEN												

NAMN: _____ TEL: _____

Skicka in ditt korsord, senast den 30 april, till Roslagens östra pastorat, Box 15, 761 21 Norrtälje. Skriv ditt namn och telefonnummer. Märk kuvertet "Korsord". Tre vinnare kommer dras och dessa vinner Roslagens östra pastorats soppbok. Vinnarna meddelas per telefon och finns på svenskakyrkan.se/roslagensostrapastorat i början av maj.

Vinnare i förra numret var: Anna Margareta Eriksson, Anita Gustavsson och Elisabeth Hallegren.

AXPLOCK FRÅN FÖRSAMLINGARNA

På de följande fem sidorna hittar du hälsningar från församlingarna i Roslagens östra pastorat – Blidö, Estuna-Söderbykarl, Frötuna, Lohärad, Länna, Norrtälje-Malsta, Riala, Roslagsbro-Vätö, Rådmansö och Väddö församlingar.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

Konfirmandverksamhet utifrån Frälsarkransen

ROSLAGSBRO-VÄTÖ FÖRSAMLING. Konfirmandverksamheten i Roslagsbro, Vätö, Estuna, Söderbykarl och Lohärad har de senaste åren växt och både antalet konfirmander och unga ledare har ökat, något vi är otroligt glada över.

I vårt konfirmandarbete utgår vi från Frälsarkransen, ett radband med 18 pärlor med olika betydelse (t.ex "Jagpärlan", "Tystnadspärlan" m.m). Frälsarkransen öppnar upp för diskussioner om livets alla frågor och det är ofta där vi tar avstamp när vi har våra träffar. För oss är det viktigt att läsa av ungdomarnas dagsform och sinnesstämning, att se individerna och anpassa undervisningen utifrån det. Vi vet aldrig vad en annan människa bär på, vilket bagage man har, det är viktigt att komma ihåg.

Utöver våra konfirmandträffar brukar vi erbjuda ungdomskvällar och andra aktiviteter som vi gör tillsammans. Vi brukar t.ex spela bowling, gå på bio och äta tillsammans vid olika terminsstarter och avslut. Att göra saker tillsammans för oss närmare varandra och skapar gemenskap, trygghet och tillit. Här har vi en viktig roll att spela, och våra unga ledare gör ett fantastiskt jobb för att inkludera våra nya konfirmander.

Konfirmandverksamheten är en av Svenska kyrkans viktigaste verksamheter. Ungdomarna vi möter är i början av sin livsresa och att få följa dem och se dem utvecklas – om så bara för en kort period – är fantastiskt.

Just nu är vi alla drabbade av pandemin och verksamheterna går inte att hålla igång som vanligt. Vi hoppas innerligt att allt snart kan gå tillbaka till det normala.

JOSEFIN BLOM LUGN, barn- och ungdomsledare

Frälsarkransen

ROSLAGSBRO-VÄTÖ FÖRSAMLING. Frälsarkransen är ett armband som många inom Svenska kyrkan är väl bekanta med. Pärlarmbandet togs fram av Martin Lönnebo och består av 18 pärlor där varje pärla matchar mot något av livets alla skeden, händelser och känslöstämningar. Armbandet, eller radbandet som det också är, har hjälpt många att komma närmare Gud och fördjupa sin tro.

Frälsarkransen, oavsett om det sitter på armliden eller ligger i väskan eller pryder sin plats i bokhyllan, uppmanar oss att reflektera över livets skeden genom sina pärlor. Vad säger exempelvis Nattens pärla eller Bekymmerslöshetspärlan dig idag? Frälsarkransens är genom sin enkelhet något som kan lätta upp vår vardag och Martin Lönnebo säger själv så här gällande Frälsarkransen: "Det är viktigt att inte göra det svårt eller kravfyllt, för då kommer man sluta använda den eller också blir det en ny börda. Och sådan har vi redan nog av."

Psalmogram

– en musikmännlig insats i coronatider

VÄDDÖ FÖRSAMLING.

Beställ ett kostnadsfritt "psalmogram" till någon som bor i Väddö församling och behöver muntras upp! Psalmogram är en musikserservice som Väddö församling tillhandahåller när mycket ordinarie musikverksamhet är inställd på grund av coronapandemin.

Våra musiker Anders Jalkéus och Annika Svärd kommer och sjunger i trapphuset, i trädgården, på altanen, under balkongen eller utanför på gatan på rekommenderat avstånd i enlighet med alla restriktioner.

Välkommen att beställa ett psalmogram på hemsidan. Där finns lista på vilka psalmer och sånger man kan välja på. Det går också bra att beställa via e-post: anders.jalkeus@svenskakyrkan.se eller på telefonnummer 0730-866244. Leveransdagar är onsdagar kl 15.00-18.00 eller söndagar 13.00-16.00. Psalmogrammet startade 14 februari och gäller fram till och med mars månad.

FOTO: KRISTINA STRAND LARSSON/IKON

Stilla musik

NORRTÄLJE-MALSTA FÖRSAMLING.

I Norrtälje kyrka spelas det stilla musik måndagar, tisdagar och onsdagar kl 11.30-12.30. Välkommen in sitt ner en stund och lyssna.

Röjningsarbete
i Prästgårds-
parken

Tacksägelse-
dagen med
barnkören och
kyrkan smyckad
med havrekärvar
och äpplen.

Granresning
på kyrkbacken
fredag före för-
sta advent med
Lennart Dahl och
Tuve Jepson som
huvudansvariga.

Lohärads församling i Coronatid

LOHÄRADS FÖRSAMLING. Lohärads församling har under den pågående pandemin, liksom hela pastoratet, arbetat enligt devisen; "vi ställer om vi ställer inte in". Det har gjort att gudstjänst har firats varje vecka "som vanligt". I kyrkan har varannan bänk stängts av och i Prästgården har salen gjorts i ordning, bord och stolar ställts undan, så att det ska gå lätt att hålla avstånd. Handsprit finns tillgänglig på flera ställen både i kyrkan och i Prästgården.

Församlingsrådet har haft möten enligt plan. En del ledamöter har varit på plats i Prästgården medan andra, i väntan på att bredbandsanslutningen till Prästgården ska bli klar, har deltagit på telefon. Det har fungerat över förväntan och de allra flesta har varit med på mötena.

Sedan besöksantalet begränsades till åtta, förutom dem som tjänstgör, har vi vid några tillfällen fått be besökare vända i kyrkporten eftersom kyrkan varit "fullsatt". Det har dock vid alla tillfällen mötts med stor förståelse. Som komplement till gudstjänsterna har vi haft "öppen kyrka" som varit uppskattat. Många har kommit in i kyrkan för en stunds eftertanke och för att tända ett ljus.

Även under vintern har församlingen en del utomhusaktiviteter som kunnat genomföras i stort sett som vanligt. Det är röjningsprojektet i Prästgårdsparken och granresningen fredagen innan första advent.

Text och bild: HANS AUGUSTINSSON

Tack för all sång och musik

ESTUNA-SÖDERBYKARLS FÖRSAMLING. Inte ens i min vildaste fantasi kunde jag föreställa mej hur pandemin skulle utvecklas mot slutet av hösten förra året. När man hoppades på lindring blev det väldigt stängt och farligt, allt kom närmare. Nu hoppas vi på vaccination och att vårsolen ska hjälpa till att minska spridningen så att vi senare i år kan få igång våra verksamheter.

Det enda vi kunde genomföra innan jul var utdelningen av julblommor, en amaryllis till de som passerat 80 år, stort tack till utdelarna som med glädje hjälpte till.

En av de saker som händer i vår är att vår musiker Barbro Strid kommer att gå i pension. Hösten -96 började hon hos oss som vikarie, vilket efter några år blev fast tjänstgöring och nu nästan 25 år senare är det dags för pension. Tråkigt med situationen de två sista terminerna för kören Rediviva som inte kunnat fortsätta med körövningar då körsång är konstaterat farlig verksamhet. Men så roligt vi haft under de gångna åren!

Själv lockades jag med när det ryktades att många gick med i kören under hennes ledning, helt plötsligt var det så många med så kör-kåporna inte räckte till. Uppsvinget för kören genererade ju också att antalet besökare på gudstjänster och konserter ökade, en väldigt rolig tid. Fina samarbeten med körer i grannförsamlingar, när man studerar in större verk och framför i varandras kyrkor, var givande och roligt.

Hur musikertjänsterna kommer att fördelas i fortsättningen vet jag inte i skrivande stund, men jag önskar Barbro en god pensionärs-tillvaro, jag tror inte hon slutar att sjunga och musicera.

En på alla sätt trevlig vår önskar jag er alla!

BIRGIT FRANSSON, ordförande i församlingsrådet

Barn- och ungdomsgrupperna i Estuna in på övervåningen

När restriktionerna före jul hindrade barn och unga att träffas fysiskt, så kunde ledarna börja att genomföra den sedan länge planerade flytten från källaren.

Under de första åren på 2000-talet iordningsställdes tidigare källarutrymmen i Estuna församlingsgård till egna lokaler för barn- och ungdomsgrupperna, med hjälp av för ändamålet donerade medel. Trevligt med egna utrymmen, men kanske i längden inte optimalt storleksmässigt.

När det nya pastoratet bildats, präster och musiker och sedan administrationen flyttat ut, frågade ledarna sommaren 2018 om inte de skulle kunna få utnyttja övervåningen till sin verksamhet. Jovisst sa vi och fastighetsutskottet och så drog processen igång. Nytt bygglov måste till, ny utrymningsväg med särskild dörr och trappa på utsidan. Det tar tid men nu är det snart klart, med ett stort pysselrum, ett andakts- och TV-rum, samt möjligheter att spela spel i den stora hallen.

Ledarna har fått eget kontor och ett rum är avsett att härbergära textilier av olika slag. Ett mycket gott utnyttjande av övervåningen, och vi hoppas många barn och ungdomar tar chansen att närvara när de blir inbjudna.

På sångens vingar

ESTUNA-SÖDERBY-KARLS FÖRSAMLING.

Längtan efter sång och musik känns. Behovet av att musicera tillsammans, att uppleva gemenskap och få den speciella närhet som toner kan ge, är alltid stort. Just nu oändligt.

Jag tänker tillbaka på församlingens musikutbud, på folkmusiktraditioner i bondemusik med

Martina Jordan, på Klezmer med Kizelo Mleko, på klassiska romanser som G. Nystoems Sångar vid havet med pianisten Ingela Ruusu och undertecknad, vidare F. Schuberts Die Schöne Müllerin med Mårten Wåhlström och Peter Dahlberg. Domsöndagens måleriskt musikalska hyllning till G. F. Händel med solister och stråkar fick avsluta kyrkoåret.

Och på julen som blev annorlunda. Med öppna kyrkor och digitala sändningar.

Navet i församlingens musik är dock kyrkokören. För ett år sedan framförde Rediviva en härlig och meningsfull Mariakonsert i Söderbykarls kyrka på Internationella Kvinnodagen. Vi hann även med körsång på Midsommaren i Karls kyrkoruin! Under hösten återupptogs körrepetitionerna i gattet mellan "allt blir bättre, det ljusnar" och "nu är andra vågen här".

REDIVIVA betyder den återuppståndna, något som kommer tillbaka, som kanske aldrig försvann...

Det ljusnar, dagarna blir längre och efter det härliga snöfallet kommer tö, vår och en ljuvlig sommar.

Håll ut!

BARBRO STRID, kyrkomusiker Estuna-Söderbykarl

På föregående sida skriver Birgit Fransson om Barbro Strid.

VÅRDAGJÄMNINGEN

Lördag den 20 mars kl 11.00 dansar och sjunger vi in Vårdagjämningen utomhus vid Estuna församlingsgård!
Gertrud Eriksson och Barbro Strid leder cirkeldansen.

Blidö kyrka och kyrkogård

BLIDÖ FÖRSAMLING.

Året som gått har varit annorlunda. Vi har haft färre besökare i kyrkan.

Men ute, på kyrkogården är årstiderna och förändringen med dem sig likt.

Nu har vi äntligen fått snö och kallt och det gnistrar så fint i fjolårets gräs och fröställningar när solen lys.

Några besökare kommer och går, tänder ett ljus i kyrkan, stannar upp på avstånd och pratar en stund. Ibland har vi tagit en fika tillsammans, ute eller inne på avstånd.

Nu går det fort mot ljusare tider ute och det känns härligt att åter få planera för säsongens blommor och planteringar.

Jag hoppas det blir en fin vår och att allt fler får vara friska.

Snart grönskar det igen och nya fröer och plantor gro.

Välkommen till Blidö kyrka och kyrkogård.

LIZEN NORDBLOM, vaktmästare

I skuggan av Corona

LÄNNA FÖRSAMLING. Sorlet vid borden är tätt och intensivt. Vi umgås över god soppa och kaffe med kaka. Vi börjar med en liten andakt och bön före soppan, slamret av bestick låter så hemtrevligt. Så vidtar en programpunkt, ett intressant föredrag eller ett sångprogram med någon av alla våra duktiga sångare som finns i vår omgivning.

Kyrkklockan ringer in till en torsdagkväll i Rosenlundskyrkan. Vår församlingsherde Anders Elvin och Thomas Sving tar emot oss. Vi firar en enkel, fin mässa i taizéanda. När vi inte kan fira mässa turas vi från Lännen församling, EFS Hästängen och Equimeniakyrkan om att leda en andakt i taizéanda.

Måndagsmorgon, en enkel morgonandakt som våra fina ungdomsledare har hand om. Den andakten har blivit en så fin och skön vana att börja veckan med.

Kyrkfrukost i Rosenlundskyrkan. Med god frukost och intressanta föredrag.

Kyrkklockan kallar till gudstjänst på söndag förmiddag eller söndagkväll. Kyrkvärd, präst och musiker gör sig klara för dagens uppgift. De närvarande har gemenskap i sången och ordet. En predikan som förklarar ordet för oss ger oss lite "kött på benen".

Stora förväntningar, det ska bli konsert i kyrkan. Många fantastiska musiker har kommit till oss genom åren och låtit oss njuta av vacker sång och musik. Blomsterkvastar har överraskats och kramar till tack har delats ut!

Det är så här vi är vana att ha det, vi känner oss hemma i det. Men det gångna året var inget som det brukar, det kom en pandemi som tog ifrån oss våra invanda mönster. Fler i bekantskapskretsen blev sjuka, dessvärre fick några i vår skara sätta livet till. Frid över deras minne!

Vi fick lära om. Vi fick lära oss något nytt. Vi fick något annat. Vi fick diverse inspelningar av gudstjänster på nätet, vi kunde ta del av intressanta samtal, önskesalmer mm mm. Vi fick tips om hur vi kan fira gudstjänster hemma. Vi vet att Gud finns med oss i allt detta och pastoratet har gett oss nya möjligheter, har gett oss näring i vår längtan. Tack för det!!

BRITT-MARIE SÖDERBERG TEGENBERG, ordförande i församlingsrådet

Efter branden i Rosenlundskyrkan har det nu sanerats och rensats. Här kan du se uppfräschningar som gjorts i bland annat öppna förskolans lekrum och i entrén.

Coronastorm

RIALA FÖRSAMLING.

I det förra numret av Kyrkligt Magasin efterlyste vi i Riala församling texter och dikter med tankar om Coronapandemin.

Här publicerar vi ett bidrag inskickat av Eva Zethelius:

Coronastorm

Det blåser en Coronastorm därute. Vi hukar oss i stugorna och låser våra dörrar. Släpper inte in nån – bara de allra närmsta.

Inför besöket på Coop tvår jag mina händer – som Pilatus? Ansiktsmasken på och skygg som en IS-kvinna skyndar jag mej mellan matvaruhyllor och kyldiskar. Alla dessa handtag och skåpdörrar jag tar i – glömde handskarna hemma!

Måste komma ihåg att INTE peta mej i ögon, mun eller näsa. Sprita händerna efteråt!

Vi går i zick-zack när vi möts – håller snabbt andan och går förbi – om det nu hjälper?

Cyklar till jobbet. Där är ödsligt, en två kanske tre personer till. Småprat till kaffet på behörigt a—v—s—t—å—n—d. Vi skämtar så gott vi kan, det känns viktigt.

Bästa grannen för bokprat och skvaller släppte in mej till sej "tror inte DU är så farlig" – Men det kanske jag är...?

Besöker min gamla mamma trots Coronan, för en dag, ganska snart, kommer det vara alldeles för sent.

Har fått nya grannar, mitt under Coronan. Två familjer från Syrien (?) knappt jag kan deras namn – och en ensamkommande Björn från svenska lingonskogen! Någon gång när stormen ebbat ut vill jag ordna en fest för oss alla och fira att vi överlevde – om vi gjorde det.

Det blåser en Coronastorm därute...

Vi ser framåt

Nu väntar vi på vår och sommar, kanske bröllop?

I Riala församling finns förutom en förgylld brudkrona, en virkad krona för bruden och en för tärnan eller brudnåbben. Den förgyllda kronan får användas av brudar i Riala och i Roslags-Kulla enligt gåvobrev från 1930-talet.

De virkade kronorna vet vi inget om. Vem har tillverkat dem? Vem har skänkt dem till församlingen? Nu ser vi med spänning fram emot att någon har svar på detta. Hör av er till Margareta Yttergård, 073-039 86 34.

Pilgrimsvandring

Riala församling planerar för sin årliga pilgrimsvandring söndagen den 16 maj.

Vi följer förstås de restriktioner som finns vid tillfället.

Samling vid Svensboda vägskäl kl 8.45.

Buss från Riala kyrka kl 8.30.

Avslutning ca kl 15.00 i Riala kyrka.

Anmälan och mer information: ring Margareta Yttergård 073-039 86 34.

Från Rådmansö församlings horisont

RÅDMANSÖ FÖRSAMLING. Så har då 2020 lämnat utrymme för ett nytt hopp om ljus i tunneln och en ny vår. Det var ett år som gjort oss alla medvetna om vad som menas med pandemi och vem Anders Tegnell är.

Men vi har också lärt oss vad ordet empati står för och hur viktigt det visar sig att vi finns och är beredda att tänka om.

Låt mig summera det gångna året för Rådmansö församling.

Vi har givetvis hållit strikt på att leva upp till Folkhälsomyndighetens och regeringens krav och restriktioner. I kriser blir vi också

uppfinningsrika och vi såg till att kyrkan var öppen och tillgänglig så ofta vi kunde och alltid måndag-fredag kl 9-15 till glädje för många besökare som kom in tände ett ljus och satt en stund. Präst, vaktmästare eller kyrkvård fanns alltid på plats.

På våren Coronaanpassades kyrkan så vi kunde på ett säkert sätt placera ut besökare till ett maxtak på 50 pers.

Från att det i mars blev helt tomt i kyrkan kunde vi succesivt öppna upp med säkra gudstjänster och som dessutom kunde avslutas med fika ute på gårdstunet.

Under sommaren kunde dessutom kyrkomusiker Anna Lorin Nordahl bjuda in till ett antal konserter av stort kulturellt värde och som alltid också innehöll en liten andakt av tjänstgörande präst.

Medarbetarna i församlingen har också deltagit i ett antal digitala andakter, sångstunder och podcasts. Något jag tror vi lärt oss att kunna använda när allt normaliseras igen eller vad sägs om, att Andakt vid advent i Rådmansö kyrka har haft 1500 visningar och att Tacksägelsegudstjänsten hade 778 visningar, snacka om full kyrka. Vid adventsgudstjänsten hade Anna dessutom sett till att den förgylldes med skönsång av Emelia Feldt med musiker och som gjorde att det blev en mycket fin stund.

Den digitala närvaron är något gott som vi fått med oss – vilken spridning av budskapet och vår närvaro i pastoratet detta givits möjlighet till.

Innan restriktionerna åter ströp till deltagandet i sammankomster hann vi med dels Brygggudstjänst på Sundskär med Anders Björklund och Mika Wallander och Söndagsgudstjänst med Rådmansö Hembygdsförening och Jakob Bäcklund på Sladdstycket. Anna hann också genomföra en bejublade konsert med full kyrka (50 pers) med delar av musikerna från Taubefestivalen.

Tillsammans med Hembygdsföreningen deltog även Jakob och Rådmansö Skärgårdskör i minnesstunden vid Estoniakorsat vid Kapellskär. Vi har också spritt glädje utanför äldreboendet Ängsgården med sångstund med Tobias Johannesson, Christina Wermelin-Elgbro, Clas Elgbro och Marie Felthusen som skapat stor glädje till de boende.

Inför julen åkte Marie och Tobias till ett 80-tal 80-plussare med fin julblomma som uppskattats stort av mottagarna.

Måste även flagga för en liten föreläsningsserie om "Kyrkans tro och liv" som Tobias startade upp men som inte kunde fullföljas men som jag tycker är värd ett bättre öde och skulle kunna tas upp igen så snart det är möjligt.

Året, blev trots allt, ett riktigt bra år. Vi har synts mycket i press på ett bra sätt och genom de nya digitala kanalerna verkligen nått ut. Att dessutom tillhöra ett större pastorat som drivs på ett piggt och proffsigt sätt och som syns skapar också möjligheter.

KJELL ÅHLANDER, ordförande i församlingsrådet

TACK VARE DIG!

.....
 Detta går din kyrkoavgift till

Konfirmation

Dop

Vigsel

Livet

Begravning

Morgonmessa

Andakt **Gudstjänster**

Präst & våffla Högmässa Gud & spaghetti

Gudstjänst på serviceboenden Musikgudstjänst

Mässa med små & stora

Allhelgona, Påsk, Jul
 - Årets stora högtider

Scouter Bibeläventyret

Skolkyrka **Barn, familj** Läger

Taizéresa **& ungdom** Barnrytmik

Upplivelsevandringar Ledarutbildning

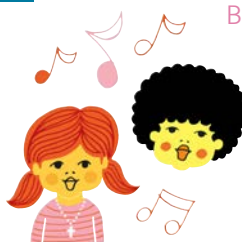
Öppna förskolor Ungdomskväll Lovverksamhet

Barnkörer

Konserter

Musik & körer

Vuxenkörer

Finskspråkig verksamhet

Caféverksamhet Syföreningar

Soppluncher **Mötesplatser**

Träffar för daglediga

Pilgrimsvandringar

Kropp & själ

Meditation

Retreat

Bibelstudium

Själavård

Diakoni

- Samtal & stöd

Hembesök

Krishantering Familjerådgivning

Enskilda samtal

Kyrkor & lokaler

Sjukhuskyrka

Fängelsekyrka

Uppdrag & omvärld

Internationella grupper

Volontärer

Second hand-butik

Språkcafé

Layout Camilla Gustafsson Glas

.....
Vill du bli medlem i Svenska kyrkan, kan du bli det nu!

Fyll i talongen och skicka till Roslagens östra pastorat, Box 15, 761 21 Norrtälje eller kom till Mariagården, Kyrkogatan 4 i Norrtälje (bredvid Norrtälje kyrka). Tel 0176-799 00

ANMÄLAN OM INTRÄDE I SVENSKA KYRKAN

Personnummer:..... Namn:.....

Adress:..... Tel.....

Datum och namnteckning:.....